M Y K O L O G I A

ROČNÍK VI. ČÍSLO 6.

Dodatky k rodu Crepidotus *FR.*

(Additamenta ad genus Crepidotus *FR.*)

Prof. J. VELENOVSKÝ.

Crepidotus lingulatus sp. n. Trepkovitka jazykovitá. Klobouk 12—15 cm dlouhý a 5—7 cm široký, podlouhle jazykovitý, k basi zúžený, dosti tlustě a ztuha masitý, na povrchu hladký, lysý, temně okrově hnědý, se stopkou tvrdou, 1—2 cm dl. a 1 cm tlustou, plstnatou, úplně postranní. Lupeny nehusté, velmi široké, nesbíhavé, žlutě okrové. Výtrusy krátce elliptičné, smutně okrově žluté, 4—6 μ.

U Netolic na smrku sbíral p. řed. *RUD. HAMPL* r. 1922 v srpnu. Může býti tento veliký druh srovnáván toliko s druhem *Cr. palmatus BULL.*, jenž znám jest toliko ze stromů listnatých a má klobouk polookrouhlý, s excentrickým třeněm.

Crepidotus Crataegi sp. n. Trepkovitka hlohová. Klobouk 5-10 mm v prům., škeblovitě neb zvoncovitě sklenutý, excentrický nebo i na straně vykrojený, na temeni trochu vmačklý, na okraji rýhovaný, šedě okrový, lysý, s tenkou, zahnutou stopkou zdélí poloměru klobouka. Lupeny dosti husté a široké, sytě okrově žluté, na ostří bělavé. Výtrusy vejčité, často nestejnostranné, sytě okrově žluté, 8—10 μ. Cystidy nitkovité, tupé, často s krátkou špičkou a dvoubuněčné.

V křovinách v době zimní na trouchnivých klackách hlohových všude velmi hojný. Lehce poznatelný druh po temné barvě.

Crepidotus exoticus sp. n. Trepkovitka exotická. Klobouk 1-2 cm v prům., tence, útle, průsvitně blanitý, bezstopečně bokem přisedlý, bílý, klínovitý až polookrouhlý, rovně rozložený (nesklenutý), v stáří na okraji hojně laločnatě vykrajovaný, na povrchu útle měkce pýřitý, u kraje čárkovaný. Lupeny dosti husté, nestejně dlouhé, u inserce nejširší a zaoblené, k okraji zvolna zúžené, dlouho bílé, až v stáří bledě kremové. Výtrusy široce elliptičné až vejčité, světle žlutavé, 10—12 μ.

Na kmenech stromů, provazů a kůlů v palmovém skleníku botanické zahrady v Praze v srpnu r. 1927 v nesmírném množství. Místy stoupala houbička tato až do korun. Bude asi původu exotického.

Crepidotus Pilati sp. n. Trepkovitka Pilátova. Klobouk 5-10 mm v prům., obrácený, miskovitý, celistvý, uprostřed hřbetu bezstopečně přisedlý, lysý, hrubě brázditý, tmavošedý, na okraji vroubkovaný, tence blanitý. Lupeny dosti husté, široké, v středu sbíhavé, nestejně dlouhé, černošedé. Výtrusy vejčito-elliptičné, tlustoblanné, temně hnědé, 5—7 μ.

Na větvičkách lískových na jižní teplé stráni pod Klokočnou v dubnu 1924 sbíral p. dr. *A. PILÁT.* Neshoduje se se žádným známým druhem. Připomíná ovšem mnohé malé Pleuroty, ale výtrusy jsou zbarvené.

Crepidotus graminum VEL. Čes. houby, 554. Útlá a nápadná houbička tato objevuje se všude hojně v létě na listech a stéblech různých trav v naneseném smetí ve vlhku. Nalezl jsem ji na více místech v Čechách. - Na zetlelých stéblech Juncus communnis a J. glaucus v mokřadlech a u rybníků objevuje se někde ve velikém množství docela podobná forma (var. Juncorum m.) s kloboukem trochu větším, se stopečkou červenohnědou, s lupeny masově bledými a výtrusy většími (8—12 μ). Tak u Radotína, Kosoře, Mnichovic. — *Cr. Scutellina* QUÉL., také na travách, musí býti velmi příbuzná, ne-li totožná, ale klobouk prý jest plstnatý, bílý (pak okrový), lupeny bílé.

* * *

Crepidotus lingulatus sp. n. Affinis *Cr. palmato* BULL., sed pileus 12—15 cm longus et 5—7 cm latus, lingulatus, ad basin sensim angustatus, stipite (1—2×1 cm) perfecte laterali, ochraceo-fuscus. Lamellis vix confertis, latis, non decurrentibus, luteo-ochraceis. Sporis ellipticis, ochraceo-luteis, 4—6 mm.

Ad truncos piceos prope Netolice, Bohemiae augusto 1922.

Crep. Crataegi sp. n. Pileo 5—10 mm diam., conchiformi convexo, excentrico, interdum emarginato, vertice paulisper impresso, glabro, margine sulcato, cinereo-ochraceo, stipite tenui, inflexo, pileo breviori. Lamellis sat confertis et latis, saturate ochraceo-luteis, acie albis. Sporis ovatis, saepe inaequalibus, saturate ochraceo-luteis, 8—10 μ. Cystidis filiformibus, obtusis, saepe bicellulatis.

Ad ramos putridos Crataegi in dumetis tempore hiberno ubique frequens. Colore obscuro excellit.

Crep. exoticus sp. n. Pileo 1—2 cm diam., gracili, pellucido-membranaceo, lateraliter sessili, albo, cuneato, semiorbiculari usque, aequaliter expanso, (non convexo), adulto lobato-emarginato, minute puberulo, margine striato. Lamellis sat confertis, ad insertionem latissimis rotundatisque, ad marginem sensim angustatis, diu albis, postea pallide cremeis. Sporis late ellipticis ovatis usque, luteolis, 10—12 μ.

Ad truncos arborum, ad funes et palos in vitrinis calidis horti botanici pragensis augusto a. 1927 in copia vasta. Fortasse origine exotica.

Crep. Pilati sp. n. Pusillus, pileo 5—10 mm diam., resupinato, cupulari, infundibuliformi, non emarginato, dorso medio adnato, non stipitato, sessili, glabro, grosse sulcato, cinereo-obscuro, margine crenulato, subtili, membranaceo. Lamellis sat confertis, latis, centro concurrentibus, diverse longis, cinereo-atris. Sporis ovato-ellipticis, obscure fuscis, 5—7 μ.

Ad ramulos corylaceos putridos in declivibus calidis meridionalibus infra Klokočná prope Mnichovice Bohemiae centralis legit aprili 1924 dr. *ALB. PILÁT.* Revocat parvulos Pleurotos, sed sporae coloratae. — *Cr. pezizoides NEES.* (Fr. Hymen. Eur. 277) formam similem exhibet, etiam cupularis, etiam de lignis putridis (in Europa!), sed male descripta, sporis ignotis.

Crep. graminum VEL. Čes. h. 554. Fungulus iste tempore aestivo locis humidis in verrimentis ad folia culmosque graminum ubique frequens provenit. Ad culmos Junci communis et glauci in paludibus, ad limos, rivulos occurrit forma similis (var. Juncorum m.), pileo paulisper majori, stipite rubro-fusco, lamellis incarnatis, sporis majoribus (8—12 μ). — *Crep. Scutellina* QUÉL. etiam in graminibus proveniens videtur valde affinis, sed lamellae et pileus albidae dicuntur. Propius accedit *Cr. Forsteri SPEG.* (Fuegia), forsan non diversus.

Nový hřib pro Moravu.

(Boletus impolitus *FR.* **[Bol. aquosus** *KROMBH.*] *Hřib plavý. Fahler Röhrling,* **nouvelle espèce pour Morava).**

FR. SKYVA, Brno.

(S obr.)

Počátkem června t. r. dostal jsem z údolí Říčky u Líšně na Brněnsku zvláštní hřib, s kterým jsem si s počátku nevěděl rady. 14. června na hubném trhu brněnském dala mi jedna prodavačka hřib, který dle ní vypadá jako „pravý hřibek“, ale pravý prý to přece není. U nich prý podobným říkají máselník a jedí je. Byl to tentýž hřib, který jsem měl před 14 dny v ruce. Rozkrojím jej a ucítil jsem silný zápach karbolový, kdežto ten první měl zvláštní zápach, také jako karbolový, ale nejasně. Dal jsem prodavačce přivoněti a hned jsem měl osm krásných exemplářů, které měla pod stolkem uschovány (prodávati se na trhu nesmí), prý na omáčku doma. Tímto způsobem dostal jsem se ku vzácnému hřibu, který dle německého nazývám „plavý“, neboť český název „vodnatý“ je nevhodný, maso není vodnaté, ba naopak tvrdé, teprve ve stáří je měkší a rychle pak se kazí.

Klobouk u exemplářů, které jsem měl v ruce, měl až 14 cm v prům., ale může míti dle *KALLENBACHa* až 21 cm. Zprvu je polokulovitý, ostrým okrajem vlnitě ku třeni přitisklý, pak polštářovitý, tlustý, tvrdý, masitý, s pokožkou trochu rourky přesahující, konečně skoro rozprostřený, rovný, ale i rozmanitě zprohýbaný, s plochou rourek obloukovitě zdviženou, nad níž vine se nepravidelně vlnitě okraj pokožky, který je úplně skoro vrostlý do masy rourkové. Klobouk je nelesklý, jemně ojíněný, barvy plavé, lvové nebo světle okrové. Po doteku zůstávají i h n e d na klobouku skvrny načervenale hnědé, které se i objevují, položíme-li hřib kloboukem na podložku. Stářím se jemné plstění trhá a zanechává jemné hnědavé žíhání, jak je tomu na př. u *Bol. Fechtneri VEL.* Povrch klobouku nejčastěji nerovný, místy důlkatý a různě zprohýbaný, s neslupitelnou pokožkou.

Rourky od třeně někdy i nepatrně s b í h a v é, odsedlé, volné, dlouhé (u mého největšího exempláře 2 cm), dají se snadno od masa sloupnouti a nad nimi na mase objeví se barva skoro zlatožlutá, která se n e m ě n í ani dotekem. Jsou jasně citronově žluté, ve stáří přecházejí do olivova. Pory jsou téže barvy jako rourky, jsou okrouhlé, ale i nepravidelně hranaté, nepříliš velké. Povrch je ve stáří nerovný. Ani pory ani rourky se pomačkáním nemění.

Třeň u největšího mého exempláře 11 cm vysoký a 4 široký, skoro válcovitý, pevný, u některých náhle doleji ztlustlý a teprve zase na konci ztenčený, bleděžlutý, citronový a pod rourkami až zlatožlutý, na spodu hnědavý a pomačkáním na spodu červenavě hnědavý až červený. Tato červeň objevuje se jako tečky i místy výše na třeni. Nahoře je vločkatě zrnečnatý, dole místy i lysý, ale úplně b e z s í ť k y po celé délce. Často se i uprostřed trhá ve vlákna, která se pak skrucují nahoru i dolů, jak má *KROMBHOLZ* tab. 76, 18 velmi pěkně znázorněno a jak i z našeho obrázku je patrno.

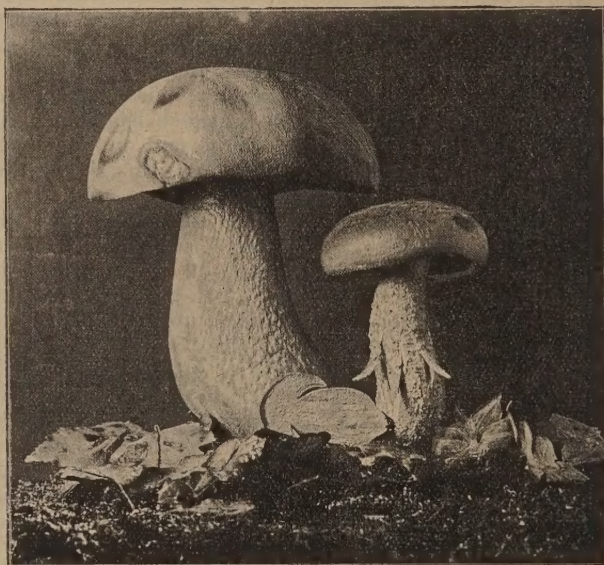
Dužnina bělavá až bledě citronová, jen na okraji třeně a nad rourkami přechází do zlatožluté. Pod pokožkou klobouku je jemný proužek

červenavě hnědý a ve třeni sem tam červenavé podlouhlé skvrny (ale ne u všech). Ožerky jsou četné, uvnitř žluté s okrajem načervenalým. *RICKEN* ve Vademecum 1444 praví, že maso nabíhá do vínově červené barvy, což nebylo vůbec pozorováno. D u ž n i n a s e v ů b e c n e m ě n í, nebylo pozorováno modrání ani červenání. Ve *VELENOVSKÉHO* kapalině je dužnina krásně zlatožlutá.

Chuť s počátku sladká, později nakyslá. Všechny byly cítiti k a r b o l e m, aspoň nepatrně.

Výtrusy jsou podlouhle elliptické, některé i vřetenovité, asi 10-12 μ. — Kolem kapky ammoniaku se objevila na pokožce fialová skvrna.

KALLENBACH v „Die Pilze Mitteleuropas" na str. 8. praví, že je j e d l ý, přece se však nedoporučuje, ač někteří jej mají za jedlý, na př. *FRIES*, „inter maxime deliciosos", pro karbolový zápach. Dusil jsem doma několik exemplářů. - Záhy bylo cítiti skoro nesnesitelný z á p a c h po k a r b o l u jako v nějaké nemocnici, když se čerstvé rány obvazují. Tento zápach ani dalším dušením n e z m i z e l, m u s e l a se otevříti okna. - Správně udává *KALLENBACH*, že maso v páře je krásně zlatožluté a zůstane i když krmě je p ř i p r a v e n o. — Přesto, že karbolový zápach vzbuzoval odpor, snědl jsem několik lžic této houby s vajíčkem o 2. hod. odpol. Podotýkám, že mám výborný žaludek, že nevím, co je bolení žaludku. O půl 5. hod. odp. dostavila se všeobecná zmalátnělost, nepříjemné, časté krkání s karbolovým zápachem. Pak počala boleti hlava v zátylí a byla nálada k zvracení. K 6. hod. to přecházelo, dobře jsem se najedl a přešla celá nevolnost, aniž bych jídlo byl zvrátil. Lidé se slabším žaludkem jej jistě nesnesou, ani se zdravým jej nikomu nedoporučuji. Zkrátka a dobře, je nejedlý. I nádobí a lžíci bylo ještě dlouho cítiti karbolem. Dle tohoto karbolového zápachu jej každý snadno pozná.

Boletus impolitus *FR.* Hřib plavý.

Popis *KALLENBACHův* odpovídá našim houbám a karbolový zápach správnost určení dotvrzuje. *KROMBHOLZův aquosus* a *leoninus* kromě jiných mají býti synonyma. Popisy se až na nepatrné věci celkem úplně shodují.

Aquosus má též nelesklý klobouk, okrové nebo lvové barvy, s jemnou plstí, která snadno mizí a po doteku vznikají na klobouku tmavé skvrny. Pory žluté, maso neměnlivé, třeň bez síťky, často ve vlákna se roztrhává, barvy světle žluté, ve stáří špinavě hnědavé, na klobouku i třeni mnoho ožerků. I to odpovídá, že je třeba tepla a vydatné vláhy k jeho vzrůstu. Udává však, že je bez vůně a jedlý. - *Leoninus* je lvové, kožové barvy, úplně lysý, hladký, rourky výše než je maso klobouku, rourky skoro okrouhlé, zlatožluté, později citronově žluté až olivově zelené. Třeň ztenčený, hladký, maso neměnlivé, i po několika dnech zůstává špinavě žluté.

KROMBHOLZ uvádí *aquosus* z několika míst kolem Prahy z měsíce září, *SMOTLACHA* z června od Karlštejna. Naše vyskytly se jednotlivě i po páru v měsíci červnu. Ovšem bylo letos počasí v červnu abnormální, tak na př. vyskytla se již 17. června *Amanita caesarea* u Žebětína na Brněnsku, která tam roste až koncem července a počátkem srpna. *Boletus impolitus* je teplomilný druh. Naše dosavadní moravská naleziště jsou z oblastí, kde roste *Boletus Satanas LEUR.* a *Amanita caesarea.* Dosud je znám z údolí Říčky u Líšně (Kulmový svah u Perníkářova mlýna) na počátku června (doklad ve *VEL.* kap.), pak ze 14. června od Boleradic (dříve Polehradice) mezi Klobouky a Hustopečí na jižní Moravě (třetihory) a z 20. června od Střelic u Brna. Všechna naleziště ze slunných míst blízko dubů. Dle boleradického a střelického materiálu je zhotoven věrně dřevěný model houby, který je vystaven v botan. odděl. mor. zem. musea v Brně. Fotografie modelu je zde reprodukována.

Poznámky o Vibrissea truncorum *ALB. ET SCHW.* ze středních Čech.

(Remarques sur Vibrissea truncorum *ALB.* et *SCHW.* de la Bohême centrale.)

JAN PODZIMEK.

Rod *Vibrissea FRIES.* náleží k nejzajímavějším v celé mykologii už svým velice řídkým a omezeným výskytem.

Tento rod utvořený *FRIESem* v Systema Mycologicum (1822, pars II., pag. 31.), má ve střední Evropě celkem 3 druhy, z nichž *Vibrissea truncorum* je nejběžnější ač také dosti vzácná.

Vibrissea pezizoides LIB. (Phill. Rev. gen. Vibriss. pag. 8, tab. 2, fig. 8—11.) a jí příbuzný druh *V. flavipes RABENH.* (Bot. Zeitg. 1852, pag. 286.) považovány byly za pochybné.

Tak *SACCARDO* má při *V. pezizoides* podezření, zda nejde vlastně o rod *Gorgoniceps* (Sylloge Discomyc. pag. 52.), jehož druh *G. aridula KARST.* vzácně se objevuje v rozsedlinách kůry borovic a někdy i na šiškách tohoto stromu.

Rovněž tak u *V. flavipes* nevykořeněna doměnka, zda není pouhým synonymem jiného druhu, snad *Coniocybe* jak se také *REHM* domnívá.

Celkem obě specie jsou ještě nedosti dobře známy a jejich definitivní osud ponechán dalšímu výzkumu.

U nás v Čechách známy jsou dvě specie uvedené také v díle prof. *VELENOVSKÉHO* a to zmíněné již *V. truncorum* a *V. pezizoides.*

Nález *V. pezizoides*, kterou uvádí prof. *VELENOVSKÝ* od Jíloviště z r. 1919 je jistě velmi pozoruhodný a skvělý, jelikož tato houba je uváděna dlouho jenom z jediné lokality v Ardennách, kde ji sbíral *LIBERT*. Nálezem prof. *VELENOVSKÉHO* dostává se jí tak oprávnění a pevnějšího místa v systému hub. Od této doby — tohoto ojedinělého nálezu prof. *VELENOVSKÉHO* — druh tento sbírán nebyl, nebo alespoň žádných zpráv o dalším výskytu jeho nemáme.

Vibrissea truncorum, o níž chci mluviti, jest u nás leč i jinde dosti vzácnou houbou. Prof. *VELENOVSKÝ* uvádí, že ji sbíral už v roce 1910 p. prof. *DUŠÁNEK* v Labi u Spindelmühle v Krkonoších, odkudž více lokalit této památné vodní houby je známo. Také ve Vogesách byla sbírána a *BRITZELMAYER* uvádí ji z Tyrolska. Pokud výzkumu naší vlasti se týká, lze se ovšem právem domnívati, že mnohou lokalitu ještě přinese očekávané dílo prof. *VELENOVSKÉHO* o Diskomycetech.

Všechny druhy tohoto rodu ať už jsou více nebo méně známé, rostou ve vodě, v bystřinách a to nejčastěji v hornatějších krajích. Porůstají zbytky dřev, do vody spadlé větve a p.

Vibrissea truncorum roste na takovémto substrátě zpravidla ve shlucích.

Můj exemplář, který jsem obdržel z Brd, dokazuje, že na lokalitě byla celá sta drobných plodniček hustě vedle sebe nahloučených, neboť na malém odřezku dřeva z místa nálezu bylo lze napočítati 40—50 plodnic rozmanité velikosti.

Vyrůstaly ze dřeva dosti čerstvého a tuhého, nasedajíce pevně po jedné, nebo po dvou, řidčeji i několika na substrát, tvoříce tu řidší, tu zase hustější skupiny. Nasedání děje se zřetelně (což zjištěno řezem, který jsem i se substrátem mikroskopoval), rozšířeným koncem stopky plodnice v nepatrné hloubce pod povrchem dřeva, kdež někdy plodničky po 2 i 3 srůstají.

Apothecia jsou hladká, nelesklá, barvy světle hnědé až hnědé*), knoflíkovitá a nezřídka uprostřed více méně vmačklá nebo nepatrně zvýšená a tedy mírně oblá (viz obrázek), na okrajích podvinutá, takže nejsou nepodobna drobným kloboučkům na dosti dobře odlišené nožce. - Rozměr 2—5 mm, leč i jinak je apothecium dosti variabilní. Stopka je špinavě bílá až potmavělá, na basi temnější než výše, což pochází od hustěji vyvinutých, chlupovitě vynikajících hyf, hnědě zbarvených (viz o nich níže!), oblá nebo trochu hrbolatá, jemňounce tmavě klkatá. Jest obyčejně křivolaká a mnohem měnlivější a rozmanitější tvarem než apothecium. Nezřídka na basi širší, až příliš široká, nahoru se silně zúžuje, nebo zase je všude téměř stejně silná, ale zhusta také, opakem k prvnímu případu, dole je užší a nahoru se mírně rozšiřuje.

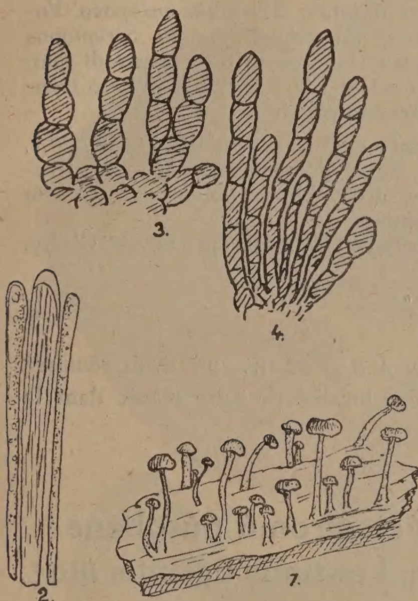
Někdy přímé stopky plodnic jsou zase třeba už v bližším sousedství zprohýbány.

Rovněž tak délka varíruje. Nehledě k nedospělým plodničkám můžeme stanoviti délku stopky od 1—2 cm (všude se obyčejně udává $1^1/_2$ cm).

Tyto poměry, makroskopicky zjišťované, jsou přirozeně výsledkem prostředí, v němž houba žije. A to jest voda. Neměl jsem sám příležitost, ale

*) V cizí, zvl. německé literatuře se udává zhusta „gelb oder orangeroth". - Exempláře exsikátu *KLIKOVA*, ve sbírkách botan. ústavu Karlovy university, zbarvením by dosti odpovídaly. Jsou z Krkonoš.

vřele doporučuji, naskytne-li se komu možnost, studovati houbu tu a její vývoj přímo na lokalitách v jejím prostředí, neboť jistě by byly zajímavé biologické uzávěry pro rostliny z vod běhutějších a zase toku klidnějšího i z vody téměř stojaté, za různého osvětlení, hloubky vody a t. p. — Na zbarvení i tvar vykonávají tyto poměry u naší houby nesporně svůj vliv. Odtud pochází někdy až extrémní rozmanitost vzhledu plodnic z různých lokalit. Tak ve sbírkách botan. ústavu má prof. *VELENOVSKÝ* exsikát, podle něhož pořízen asi nákres *Vibrissea truncorum* v „Českých houbách". Stopka je zde velmi tenká a značně dlouhá. Bohužel nelze tyto na trvalo již montované kusy pro sbírku mikroskopicky ohledávati a také není jisto, do jaké míry jsou tyto formy stálé.

Vibrissea truncorum *ALB. et SCHW.* 1. (přir. vel.) - 2. Vřecko a parafysy (část). - 3, 4. Hyfy na stopce (chlupovitě vynikající).
1. (grandeur naturelle). - 2. Asco et paraphyses partie). - 3, 4. Hyphes sur tige (émergeant en forme de crins).

Jako ani systematicky tato houba nebyla dobře známa, schází nám více než dosti i na poznatcích biologických. Naznačím dále i mikroskopické poměry u této houby, pokud jsem měl příležitost z autopsie je poznati.

Celá plodnice sestává z hustých, tenkých hyf, které celým třeněm probíhají svisle, rozbíhajíce se, abych tak řekl vějířovitě, v apotheciu. Pozoruhodné na nožce je, že při povrchu (makroskopicky se to jeví jako jemná, tmavá klkatost), vyrůstají z nožky hyfy, obyčejně hnědě zbarvené, jevící se pod mikroskopem jako přehrádkovaná, kratší vlákna různého tvarů, jak na obrázku znázorněno. — Celkem je tu možno stanoviti dva do sebe přecházející typy těchto hyf, kratší a silné (2—4 septy) asi 15—20—40 μ a užší a dlouhé s více přehrádkami (4—6—7) od 70—100 μ dlouhé.

Existují ovšem hojné přechody a zvláště na stopce pod apotheciem bývají tyto hyfy ještě delší. Hnidopišské vyměřování nemá tu významu. Tvar hyf je patrný z obrázku. — Apothecium na řezu při menším zvětšení jeví zřejmě ohraničené zony a dobře je znáti cylindrická vřecka ve spoustě parafys, které, majíce 3—4 μ v šíři, bývají nevětvené, nahoře nepatrně ztlustlé, tupě končící, bezbarvé nebo žluté a hojně olejnými kapénky opatřené. Ve vřeckách (200×5—7 μ) bývá 8 spor až 200 μ dlouhých, niťovitých, asi $1^1/_2$ μ širokých, bezbarvých, posléze zřetelně septovaných.

Z autorů popisovali tento druh *KARSTEN* (Myc. fenn. I. pag. 26), potom *PHILLIPS* (Man. brit. Discom. p. 316), *ALBERT a SCHWEINITZ* pod synonymem *Leotia truncorum* (Consp. fung. Nisk. pag. 297, tab. 3, fig. 2) a ovšem *FRIES* a *PERSOON* (Myc. eur. p. 200, tb. 11, fig. 9 - sub nomine *Leotia Clavus*), *RICKEN* etc. U nás, jak už řečeno, prvně podal popis v Čes. houbách prof. *VELENOVSKÝ*.

Exempláře *Vibrissea truncorum* ALB. et SCHW. obdržel jsem od svého milého přítele a kolegy RNC. J. VESELÉHO, který houbu tuto sbíral v Brdech, v potoce horského charakteru, jménem „Reserva", ve výši kolem 600 m n. m. Na březích tohoto potoka, který je vrouben zajímavou vegetací jevnosnubných i tajnosnubných cévnatých, rostou: *Blechnum spicant, Circea alpina, Soldanella montana, Petasites albus, Homogyne alpina, Chrysosplenium opositifolium, Listera cordata, Chaerophyllum hirsutum, Trientalis europaea, Valeriana sambucifolia, Lysimachia memorum, Mulgedium alpinum, Streptopus amplexifolius* a j. Tento výčet charakterisuje význačně toto prostředí jako horské, což ostatně odpovídá plně zkušenostem, které byly s *Vibrissea truncorum* až dosud učiněny na lokalitách krkonošských.

Uvedený výčet floristický poskytl mi ochotně kolega RNC. J. VESELÝ, který se obírá studiem brdské květeny. Nutně poznamenávám, že zde uvedený nález *Listera cordata* je pro Brdy nový a bude kolegou zhodnocen co nejdříve ještě s jinými sběry v Musejníku.

Tímto nálezem jest zjištěn výskyt *Vibrissea truncorum* i pro střední Čechy.

* * *

L'auteur décrit *Vibrissea truncorum* ALB. et SCHW. qui avait ramassé à Brdy RNC. J. VESELÝ. C'est la première localité de cette plante dans la Bohême centrale.

O hnilobě dřeva ovocných stromů působené houževnatcem tygrovaným, Lentinus tigrinus BULL.

Ueber die Holzfäulnis der Obstbäume, welche Lentinus tigrinus BULL. verursacht.

Dr. ALBERT PILÁT.

(S obr.)

V některých sadech ovocných nalezneme dosti často na vyhnilých neb ještě častěji na zcela odumřelých kmenech, vyrůstati na basi nebo velmi blízko země dosti podivné plodnice, které velmi upomínají tvarem na plodnice známého houževnatce šupinatého *(Lentinus lepideus)*, který hojně roste na železničních pražcích. Zmíněný houževnatec z ovocných stromů jest sice tomuto velmi podoben, přec však na první pohled liší se mnohem tenšími a gracilnějšími plodnicemi.

Klobouk těchto plodnic bývá 4—9 cm v průměru, jest tenký, tence kožovitě masitý, s tenkým podvinutým okrajem, sice sklenutý, uprostřed však hluboce nálevkovitě prohloubený, na povrchu bílý, přitisklými hustými, hnědými až černavými šupinami jemně pokrytý. Třeň skoro centrální, 3—4 mm tlustý, ellastický, bílý, dole však hustě a jemně černými šupinami poprášený, nahoře bíle plstnatý, obyčejně k basi ztenčený. Lamelly husté, tenké,

Amanita rubescens *Fr.*

Formae diversae.

Katmanka načervenalá, růžovka, masák. — Různé formy.

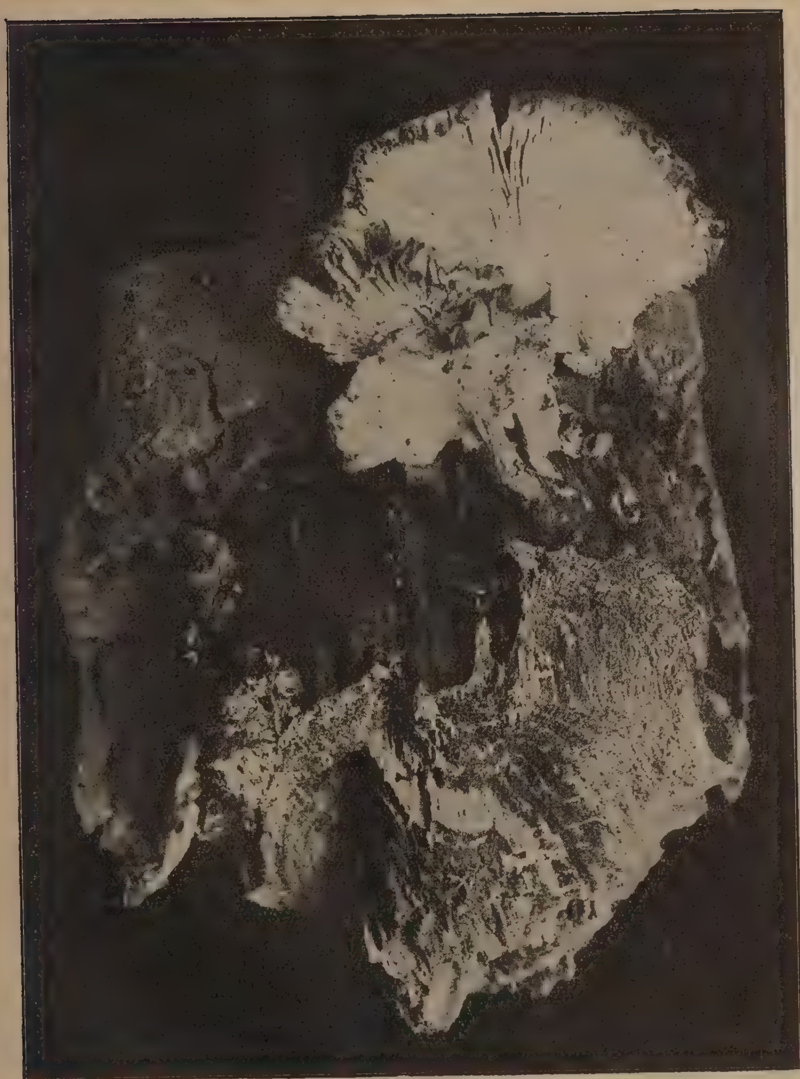
Tříbarvotisk Českomor. podniky tisk. a vyd. dř. Ant. Purkrábek v Praze.

Orig. mistra B. Dvořáka.

Masečník kulovitý - Sarcosoma globosum *(SCHMID.) CASP.*
Plodnice v přirozené velikosti sbírané u hydrobiologické stanice u Blatné v dubnu 1927.
Fotografoval prof. Dr. K. KAVINA.

Receptacle, grandeur naturelle, trouvé près de la station hydrobiologique à Blatná, en avril 1927.
Phot. Prof. Dr. K. KAVINA.

Lentinus tigrinus BULL. — Houževnatec tygrovaný.

Trs plodnic na dolejšku kůlu z plotu v zahradě Státní vyšší školy ovocnicko-vinařské a zahradnické na Mělníce.

Kolonie von Fruchtkörpern am unteren Teil des Zaunes im Garten der Staatl. Höheren Obst-, Wein- und Gartenbauschule in Mělník.

Foto Dr. A. PILÁT. 20. V. 1929.

na ostří hluboce třísnitě zubaté, bílé, zúženě sbíhavé, na ploše osténkaté. Dužnina bílá, tuhá, bez zápachu. Výtrusy podlouhle elliptické až skoro ellipticky válcovité, $7^1/_2$—$8^1/_2$ × 3—4 μ. Hyfy tenkostěné až dosti tlustostěné, 2—5 μ tlusté. Basidie velice tenkostěné, po seschnutí houby málo zřetelné, kyjovité, bezbarvé, se 2 neb 4 sterigmaty, 20—30 × 7—9 μ veliké.

Mycelium houževnatce tygrovaného působí intensivní hnilobu dřeva listnatých stromů, především však stromů ovocných (hojně také topolů). Infikované dřevo jest zprvu bílé nebo bělavé, pak hnědé. Hyfy pronikají dřevo stejnoměrně, takže toto také stejnoměrně hnije. Dřevo posléze jeví veskrze stejnou barvu, jest velice křehké, takže se olamuje lasturovitým lomem. Na objemu se dřevo při této hnilobě znatelněji nesmršťuje. Uvnitř zhědlého trouchnivého dřeva, hlavně v pokročilejším stadiu hniloby, nalézáme bělavé proužky. Jsou to komplexy bílých hyf myceliových, které vyplňují jednak některé prasklinky mezi letokruhy, jednak vyplňují dutiny po dřevních paprscích. Tato bílá nebo bělavá barva hyf silně kontrastuje s ostatním hnědým dřevem, takže jest tento zjev dosti nápadný. Můžeme jej však pozorovati obdobně také u hnilob způsobených jinými druhy dřevních hub.

Lentinus tigrinus BULL. v některých polohách není žádnou vzácností, hlavně v ovocných sadech, kde objevují se jeho plodnice od května až do podzimu především po teplých deštích letních (při zemi na kmenech ovocných stromů, hlavně štěpů jabloňových). Jelikož jeho mycelium způsobuje silnou hnilobu dřeva, může býti tento druh napadenému štěpu jabloňovému za určitých okolností nebezpečným hostem. Uhnívající kmen může se zlomiti, buď vlastní vahou nebo silnějším větrem. Působí tedy asi stejně škodlivě, jako známá jabloňová houba *Xanthochrous hispidus*.

Plodnice můžeme však také nalézti na zpracovaném dřevě ovocných a jiných listnatých stromů, na př. na kůlech v plotu atd. Napadané kůly ovšem rychle hnijí a lámou se, neboť dřevo, hlavně v podzemní části se rozpadává.

V některých krajinách přichází však tento druh poměrně vzácně. Jsou to hlavně polohy podhorské a horské, kde v určitých oblastech jest tento houževnatec velkou vzácností nebo chybí docela. Vůbec vysoko do hor, jak se zdá, nezasahuje.

Na připojené fotografii zobrazeny jsou tři plodnice tohoto druhu, které nalezl pan doc. Dr. *J. SMOLÁK* na kůlu z plotu v zahradě vyšší školy ovocnicko-vinařské a zahradnické na Mělníce. Na fotografii jest zároveň pěkně viděti ráz hniloby, kterou tento druh působí.

Seznam lokalit, které udává *VELENOVSKÝ* ve svých „Českých houbách" jest dosti skrovný (Řevnice, Stromovka u Prahy, Budyně, Kojetice, Mnichovice, Kroměříž). Jistě však i v jiných krajinách naší republiky, hlavně ovšem teplejších, tento zajímavý druh přichází. Při nejmenším lze předpokládati, že alespoň v Polabí bude zjištěn na více lokalitách.

Poznámky k některým našim druhům rodu Cantharellus a Leptoglossum.

(Bemerkungen z. K. der Arten d. Gattung Cantharellus und Leptoglossum in Böhmen).

(Výklad k tabulce akad. malíře B. DVOŘÁKa. — Erklärung zur Tafel B. DVOŘÁKs.)

Dr. K. CEJP.

Čeleď *Cantharellaceae*, fylogeneticky dosti stará, z níž se vyvinuly patrně jiné větve *Hymenomycetů*, je u nás zastoupena několika rody, jichž systematické postavení je u mnohých mykologů velice rozmanité. — Podle *REAovy* práce počítáme sem z naší mykoflory rody *Nyctalis, Cantharellus, Craterellus, Dictyolus a Neurophyllum.* Rod *Leptoglossum KARSTEN* 1879, hojně uváděný mykology (*RICKEN, VELENOVSKÝ*), dříve spojovaný s rodem *Cantharellus*, splývá s některými z těchto rodů, ponejvíce s rodem *Dictyolus.*

Na barevné tabulce vyobrazené lišky patří vesměs k vzácnějším zjevům naší mykoflory. Liška načervenalá, *Cantharellus amethysteus QUÉLET*, se velmi podobá lišce obecné a současně se též s ní vyskytuje. Není vlastně úplně známo, je-li též jedlá, pouze *REA* se o ní zmiňuje pochvalně („smell and taste pleasant"). Od obyčejné lišky se liší jmenovitě jemnými načervenalými šupinkami na žlutém klobouku, zejména na okraji, lupeny má tlusté, větvené, bledší, poraněním hnědnou a dužina bílá při rozlomení nabíhá slabě do žlutava. Velmi podobná oběma je liška bledá, *Cantharellus pallidus VEL.*, která má klobouk bledě žlutý, na okraji světlejší a zde bíle plstnatý. Třeň je skoro bílý, dole bílé plstnatý, pomačkáním hnědne. Je známa z lesů jehličnatých.

Ostatní dva druhy *C. cinereus* a *cupulatus* nebyly dosud z Čech popisovány, ačkoliv se dosti často vyskytují. Proto připojuji zde jejich popis.

Liška šedá *Cantharellus cinereus (PERS.) FRIES.* se velice podobá zástupcům rodu *Craterellus* hluboce nálevkovitým kloboukem, často na okraji silně podvinutým. Klobouk je nepatrně blanitý, skoro až dolů otevřený, šedohnědý, později bělavý, jemně šupinatý, 2—5 cm v prům. Lupeny jsou silně sbíhavé, řídké, na basi spojované žilkami, slabě větvené, žebrovité, popelavé, později bíle ojíněné. Třeň často zakřivený, vláknitě žíhaný, dole tenký, ve stáří skoro načernalý, 3—8 cm vysoký, 5—7 mm široký. Dužina bělavá, příjemně vonná. Na podzim v lesích.

Liška pohárkovitá, *Cantharellus cupulatus FRIES* (= *C. helvelloides (BULL.) QUÉL.*), pozná se snadno podle laločnatě zvlněného a rýhovaného okraje. Klobouk blanitý, ploše nálevkovitý, za vlhka bledě hnědý, později bledý, za sucha skoro narezavělý, 1—1'5 cm v prům. Lupeny slabě sbíhavé, řídké, větvené, s kratšími střídavé, šedé. Třeň ponenáhlu přechází v klobouk, ojíněný, světlejší než klobouk, 2—3 cm vysoký, 3—4 mm silný. Dužina našedlá, později bílá. Výtrusy zvl. tvaru, přišpičatělé, elliptičné, šikmo protažené na basi v hrot, 5—6×8—10 μ. Roste na zemi i na starých zdech, na podzim.

Druhy r. *Leptoglossum KARST.* (*Dictyolus QUÉL.*) mají otevřenou plodničku, často s laterálním, krátkým třeněm, přisedajícím na mechy, trávy a ostřice v bažinách. Nejhojnější z nich je *Dictyolus retirugus, lobatus* a *muscigenus.* Podrobné zpracování českých druhů tohoto rodu učinil již *VELENOVSKÝ*, České druhy rodu *Leptoglossum KARST.* Mykologia, roč. II. 1925.

Ramicola, Agaricinearum genus novum.

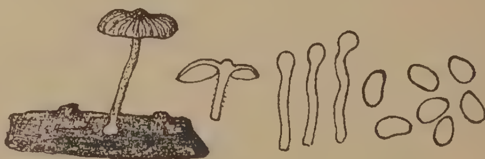
(Ramicola, nový rod Agaricineí.)

Prof. J. VELENOVSKÝ.

(S obr.)

Ramicola olivacea gen. et spec. nov. Solitaria, pileo 5—8 mm diam., gracili, membranaceo, pellucido, hygrophano, convexo-expanso, margine primitus inflexo, vertice impresso, minute umbonato, glabro, cinereo-olivaceo, lamellis pellucidis. Stipite excentrico, 1 mm crasso, pileo 2—3plo longiori, gracili, pellucido, solido, cartilagineo, pallide olivaceo, farinoso, basi non incrassata adnato. Lamellis liberis, confertis, late ventricosis, inaequalibus, teneris, primum argillaceis, dein luride castaneis, acie albo-hirtellis. Cystidiis filiformibus, apice obtusis, claviculato-incrassatis — (25-30 μ), copiosis. Sporis late ovatis, sordidefuscis, 10 μ. - Pulvere castaneo.

Ad ramos caudicesque foliosos putridos in horto Mnichovice Bohemiae centr,, julio a. 1929.

Ramicola olivacea *VEL.*
Houba v přir. vel., klobouk v průř., zvětš. cystidy a výtrusy.
Pilz in nat. Gr., Hut im Querschnitt, Cystiden und Sporen vergrössert.

Affinitate ad Naucoriam et Galeram accedens, sed a priori glabritie, teneritate, pileo excentrico, pulveris sporarumque colore, veli defectu, stipite solido, pellucido, a posteriori pileo involuto, excentrico, sporarum forma et colore, stipite solido dignoscitur. A Crepidoto pileo membranaceo, stipite longo differt. Habitu plene Pluteum revocat, qui autem sporarum colore, cystidiis aliisque discedit. Color pulveris similis videtur colori pulveris generis Psilocybe, sed pilei forma nullibi talis invenitur, equidem cystidis, stipite solido crescentiaque solitaria a Psilocybis noster fungus aberrat.

Collybia maculata *SCHW.* a Russula Mairei *SINGER.*

JINDŘICH KUČERA.

V čísle 2./3. „Mykologie" referuje kol. *BENEŠ* o nejvýš interesantním druhu *Collybia maculata SCHW.* (Penízovka skvrnatá). Naši veřejnost bude zajímati, že dotčená houba, pojmenovaná původně *Agaricus maculatus SCHW.* (1805), jest velikým n e d o r o z u m ě n í m autorů plných 124 let! *SCHWEINITZův* druh není vůbec p e n í z o v k a *(Collybia)*, nýbrž h o u ž o v e c *(Lentinus)*, který již o 33 léta dříve popsal *SCOPOLI* pode jménem *Ag. com-*

pressus (1772) a o 16 let dříve *VILLARS* pode jménem *Agaricus odorus* (1789). Po 32 letech *FRIESem* zařazen do systému jako nový autorský druh *Lentinus jugis FR.* (1821). Srovnejte prosím charakteristiku *QUÉLETovu*: „Fragrans" a *RICKENovu*: „Wohlriechend"! Kromě těchto autorů zabývali se jím také *SOWERBY*, který jej nazval *Ag. carnosus* (1706), a *SCHUMACHER*, jenž uvedl druh pod vědeckým termínem *Ag. rubiginosus* (1801). Přednost by tudíž náležela *SCOPOLImu* a *VILLARSovi*, ale přesto autorem druhu uvádí se geniální *FRIES*, který utvořil nový rod *Lentinus* a svoje domnělé novum správně zařadil. Že autoři za 124 let podivného omylu neprohlédli, opravdu překvapuje!

Domnělá *Collybia maculata* vykazuje co nejvýrazněji povědomý charakter rodu *Lentinus*: Jest houbou výlučně nádřevní, má tuhou, kožnatě houževnatou dužinu, na ostří význačně třásnitě zubaté lamely a silné, příjemné aroma, totéž jako houžovec šupinatý (*Lent. lepideus FR.*, *squamosus SCHAEFF.*) Již tato okolnost prozrazuje těsné příbuzenství s dotčeným druhem. *Collybia platyphylla PERS.* a penízovky vůbec jsou velmi vzdáleny.

Houba ovšem roste zdánlivě v mocných poduškách mechových, ale odhrabte mech až k substrátu —: plodnice vyrážejí jednotlivě, nejčastěji podvojně ze skrytých kořenů sosen a modřínů Dosahují až obrovitého vzrůstu, obyčejně 5, 7—9, ale také 12, 14—16 cm šíře a stejné výše a rostou ve velkých masách, 30, 50—60 kusů na jednom místě. Jsou velmi vytrvalé, můžete je sbírati od konce léta až hluboko do podzimu (srpen — listopad). Na modřínových pařezích jsou plodnice chudší vzrůstem, masem i počtem. Seberete tu jen osamělé kusy nebo charakteristické, dole šroubovitě kolem sebe stočené dvojice, jichž rozměry nepřesahují 5—7 cm. Neklamnou známkou druhu jest intensivní rezavění všech částí mlékobílé plodnice.

Lentinus jugis FR. není ovšem podrobně popsán, leč celkový bílý tón houby, kožnatě tuhá dužina, stejný substrát (modřínové pařezy!) a intensivní, příjemná vůně houžovcem šupinatým (*Lent. squamosus SCHAEFF.*) vylučuje každý omyl. Nízký třeň jsem již vysvětlil, řídké lupeny lze vyložiti stářím.

Tak nápadná shoda čtyř význačných okolností u dvou druhů různého příslušenství rodového (*Collybia* - *Lentinus*) není naprosto možna a nemá analogie v celé disciplině. Velmi kompaktní a velmi tlustomasý klobouk, kožnatě tuhé a třásnitě zubaté lamely nesvědčí vůbec o — penízovce! Jsou, pravda, v rodě *Collybia* druhy s lupeny vroubkovanými až ostře zubatými (*platyphylla PERS.*, *distorta FR.*, *prolixa FL.*, *dan.* (= *striatipes VEL.*!), *butyracea BULL.*, *succinea FR.*), ale tu jde vždy o lamely měkké, jemné stejně jako celá podstata těchto hub. Rod *Collybia*, je tudíž vyloučen. V našem případě musí jíti o jeden a týž druh — houžovec jižní n. vonný (*Lent. jugis FR.*, *odorus VILL.*)

Zde sbírán vzácný druh již před 17 lety v „Sejkovicí" u Bělčic na modřínovém pařeze (1912) a poté v lese „Výfuku" u Koupě na kořenech borových hromadně (1920).

Popisy všude zcela nedostatečné, proto se houba stěží poznává. Důkladný popis najdete v „Přírodní vědě", str. 17./III. 1922.

Někteří autoři spojují s touto mylnou *maculata SCHW.* penízovku

zkroucenou (*Collybia distorta* FR.), což není rovněž správno. *Distorta* FR. je skutečná penízovka měkké dužiny a odporně ztuchlého zápachu, rostoucí v lesním humuse. O té jindy. —

Prof. VELENOVSKÝ seznamuje čtenáře s elegantní holubinkou Maireovou (*Russula Mairei* v podání SINGERově). Také v tomto případě jde o vážný autorský omyl: Domnělé novum SINGERovo je naše česká, již od r. 1920 známá holubinka překrásná (*R. pulcherrima* VEL.) Mně je známa již plných 16 let. Je to stará, naskrze mylně pojatá MICHAELova holubinka červená (*R. rubra* DC.), stejně vzdálená druhu *lepida* FR. jako originální *rubra* DC., neboť *pulcherrima* VEL., *rubra* MICH. a tudíž i nejnonovější *Mairei* SINGER je z příbuzenstva vrhavky (*R. emetica* SCHAEFF.) a holubinky honosné (*R. nobilis* VEL.)

KRATŠÍ SDĚLENÍ.

Tulostoma mammosum MICH. **v okolí Bučovic na Moravě.** Tato břichatkovitá houba patří nesporně k teplomilným druhům stepním. Její naleziště na Moravě shrnul a na mapce znázornil O. MRKOS. (První příspěvek k mykofloře Moravy. Brno 1926 str. 7. a 8.) Cituje zde mé nálezy od Sobůlek, Bukovan a Bohuslavic na Kyjovsku, a v úvoze vedoucím k černčínskému lesu na Bučovicku. V posledních letech sledoval jsem ji na dalších lokalitách zdejších, jež tuto uvádím, bych tak doplnil známost jejích stanovisek. Růstá nejraději na mezích a stráních k jihu obrácených, a nejsnáze ji nalezneme na jaře, pokud jí vysoká tráva nezakryje. Obyčejně růstá v sousedství rostlin stepních. — Pokud jsem stanovil, táhne se celkem v pruhu od Křižanovic na východ k osadám Černčínu a Kloboučkům. Počíná jižně od kostela v Křižanovicích, zde na mezi k západu obrácené; dále přestupuje na sever od Křižanovic, kde je její naleziště při polní cestě, odbočující na sever od okresní silnice z Bučovic do Slavkova, směrem k Vinohradu △ 337. Odtud na východ roste v nejvyšším bodě strání zvaných „Hrádek", jež přecházejí v „Člupy", úbočí to k jihu a jihovýchodu obrácená, kde z jara kvetou různé a vzácné druhy vstavačů, sasanka hajní, bělotrn a jiné. — Nad osadou Kloboučky, jihovýchodně od Bučovic, táhne se pískovcové návrší, zvané „Baračka". Zde v sousedství konikleců a hlaváčků jarních našel jsem ji v hojnějším počtu, opět na svahu jižním, před pískovcovým lomem. Nejvýhodnější, mně známé naleziště v tomto pruhu, kromě lokality u Černčína, jest při -⌖- 308, vých. od Klobouček, při polní cestě zvané „Bohuslavská", těsně před vstupem do Ždánského lesa.

Dr. A. KUDRMAN ve spise „Lesostep na jižním okraji Hané" Brno 1928, str. 59.) uvádí ji též na stráni zvané „Šévy", sev. od Mouřinova, rovněž na nalezišti vzácné pontické flory. V Čechách sbíral jsem ji za války u Litoměřic pod vrchem Radobýlem, i zde v bezprostředním sousedství konikleců. Houba ta není sice vzácná, ale zajímavá jakožto průvodce teplomilné stepní květeny, jak dobře upozornil ve svém příspěvku O. MRKOS, a před ním již Dr. J. PODPĚRA (Věst. klubu přírodov. v Prostějově, roč. VII. 1905) a J. VELENOVSKÝ (České houby Praha 1920 díl II., str. 838). Popis viz J. VELENOVSKÝ l. c., vyobr. na př. L. HOLLÓS, Gasteromycetes Hungariae. Tab. XI., obr. 18-20.

Fr. Neuwirth.

Choroš Maximovičův — Polyporus Maximoviči VEL. Začátkem listopadu r. 1928 přišel jsem na hřebeni pod Radyní na zvláštní choroš, tvarem skoro hřibu podobný. Nejdřív jsem se domníval, že mám před sebou obyčejnou mlynářku (*Pol. ovinus* SCHFF.), již svou barvou připomínal. Teprve když jsem vyňal z kyprého mechu velký exemplář a viděl jeho mocný,

Polyporus Maximoviči VEL. - **Choroš Maximovičův.**
Orig. FR. TYTTL.

uprostřed silně napuchlý třeň a nepatrně jenom naň sbíhavé, krátké rourky, byl jsem přesvědčen, že je to nějaký vzácnější druh. Podle VELENOVSKÉHO jsem potom zjistil, že to je choroš Maximovičův.

Klobouk největšího exempláře měl v průměru 16 cm, nejmenšího 5 cm, v mládí byl nažloutle bílý, stářím přecházel do šeda; tenké okraje starých exemplářů byly téměř černé. Pomačkáním rovněž černal, také dužnina se podobně zvolna měnila. Nízké rourky (2-3 mm) s drobounkými otvory a ústím žlutavým daly se lehce od klobouku oddělit. Třeň byl většinou delší než průměr klobouku (zvlášť u mladších hub), poměrně silný, uprostřed na-

puchlý, v útlé kořínky na spodu přecházející. Vůně slabá, příjemně houbová, staré exempláře však silně nepříjemně zapáchaly.

Choroš Maximovičův jsem sbíral na dvou místech ve smrkové tyčkovině na skalnaté buližníkovité půdě ve vysokém mechu. Správnost mého určení potvrdil p. řed. TYTTL, jenž neměl tento choroš dosud zobrazený ve svém ohromném atlase hub. Na připojeném jeho obrázku je velmi dobře zachycen habitus vzácné této houby. (Podrobný popis ve VEL. „Českých houbách", str. 669.) *V. Fremr.*

Vývoj bakterií, kvasinek a plísní na uhlí. - Pracemi *RENAULTa, POTTERa, GALLEho* a *WHEELERa* bylo již dříve dokázáno, že určité bakterie mohou na uhlí vegetovati. Jejich životní činnost projevuje se mírným vývinem plynů a zvýšením teploty. V těchto výzkumech pokračovali v novější době němečtí badatelé *W. FUCHS* a *FR. FISCHER* a zjistili, že kamenné uhlí může sloužiti jako živný substrát různým plísním z rodu *Penicillium, Aspergillus* a *Mucor.* Rozklad uhlí nastává teprve za 14 dnů. Dokonce pozorovali slabý růst těchto organismů i na polovičním koksu. Kromě plísní nalezli i kvasinku (*Torula*). Nejpříznivější teplota pro pěstování jest 20° C. Plísně rostou na uhlí i za nedostatku vody za neustálého vývinu plynů. K vyšetření chemických změn, které růstem plísní na uhlí nastávají, jsou konány další pokusy. *Dr. Káš.*

LITERATURA.

ALB. POUCHET, **De l'influence de condit. météorol. sur les caractères des champ.** Annal. de la Soc. Linn. Lyon 1929.

Autor vykládá o variaci mnohých hub vlivem počasí, což bývá příčinou, že popisovány různé druhy od téhož druhu. Z uvedených druhů nás zajímá toliko *Boletus badius* FR. a *Bol. vaccinus* FR. Prvý má slizký klobouk, druhý suše plstnatý, ale autor praví, že za sucha objevuje se *Bol. badius* s kloboukem plstnatým, čili mění se v *Bol. vaccinus.* Rovněž *Boletus impolitus* jest pouhým synonymem obou jmenovaných. Téhož mínění je QUÉLET. *Vel.*

BUCHWALD N. F., **Oversigt over de hidtil Kendte danske Scleroderma Arten.** Medd. fra Foren. till Svampenkundst. Fremme 1929.

Mladý dánský mykolog podává přehled a důkladné popisy dánských druhů r. *Scleroderma* (dánsky zvaných „Bruskhold"). Jsou tam zastoupeny tyto druhy: *Scl. aurantium* (VAILL.) PERS., *bovista* FR., *verrucosum* (VAILL.) PERS. a *cepa* (VAILL.) PERS. — Nejlépe se rozeznávají podle struktury výtrusů, které mají na povrchu zvláštní sítivo, tvořící různé obrazce, nebo jsou výtrusy na povrchu různě ostěnkaté. *Cejp.*

RŮZNÉ ZPRÁVY.

Výzva k sběratelům. Mykolog velmi často nalézá houby, napadené hmyzem, zvláště brouky. Ježto po této stránce výzkum české zvířeny není dostatečně znám a ježto zvláště chybí dosud seznam druhů hub, jež jednotlivými druhy brouků a pod. jsou napadány, tu prosím veškeré prakticky činné mykology, aby laskavě věci věnovali trochu pozornosti a při příležitosti broučky do zkumavky s trochou lihu sebrali a zaslali mi spolu se jménem houby, ve které druh ten byl nalezen. Prosím, aby věnována byla pozornost i těm nejmenším (a právě těm nejmenším) druhům; snadno je získáme, vytřepeme-li (nejraději staré houby) nad novinami a pod. Zaslati pokud možno vždy množství kusů, jelikož kusy zvláště ze starých hub bývají nečisté a poškozené a jednotlivý exemplář neobyčejně obtížně lze určiti. Z pozorování těchto vzešel by jistě užitek oběma vědám, mykologii i entomologii a smím proto jistě doufat, že prosby mojí nebude opominuto, zvláště proto též, že naskytá se zde možnost vhodně obohatiti sbírky Národního Musea. Sdělení si vyprošuje Doc. Dr. *Jan Obenberger,* správce Entomol. oddělení Národního Musea v Praze.

GRAFICKÉ ZÁVODY V. & A. JANATA V NOVÉM BYDŽOVĚ